

SLOVENSKI NAROD.

Letnja znak dan zvečer, izimeti nadelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ograke delajo na vse leta 25 K., na pol leta 18 K., na četrt leta 6 K. 50 h., na en mesec 2 K. 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom na vse leta 24 K., na pol leta 17 K., na četrt leta 6 K., na en mesec 2 K. Kdor bodi sam pon, plača na vse leta 22 K., na pol leta 11 K., na četrt leta 6 K. 50 h., na en mesec 1 K. 90 h. — Za tuje dežele tolke več, kolikor anača poština. Na vseh drugih brez istodobne vročitljive naročnine se ne izplača. — Za oznanila se plačuje od potarostope petič-vratno po 12 h., da so se oznanila tiski enkrat, po 10 h., da so dvakrat, in po 8 h., da so tiski trikrat ali večkrat. — Doprstaj se izvleči frankovati. — Rekoperi se ne vratajo. — Uredništvo in upravljenštvo je v Knaflejkih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstropju, upravljenštvo pa v pritličju. — Upravljenštvo naj se blagovljivo pošljati naročnino, reklamacijo, oznanila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Nekoliko odgovora bivšemu poslancu dolenjskih mest, gospodu dvornemu svetniku v. p. na Kamnu.

III.

Gori navedeno pismo Šukljetov poslanec Plantanu dokazuje torej nevražo, da Šuklje sam v sreču enake predloge, kakor ga je sam dne 23. septembra t. l. v drž. zboru stavljal smatra za „nesrečne“ in „smešne“ ter „brezuspešne“, — da pa misli, da sme le on za svojo osebo take predloge vendarle vlagati, če mu ti kot sredstvo služijo za bodoče volitve in za lastne sebične in častihlepne namene.

Mislimo, da pošten politik ne bode nikdar v parlamentu takih predlogov stavljal, katere smatra po svojem prepričanju za nesrečne, smešne in neuspešne. Kdor pa proti svojemu lastnemu prepričanju v javnosti postopa, ta je kameleon, šarlatan in hinnavec, ki svojim rojakom pesek v oči meče in jih nesramno za nos vodi!

Tako je tudi Šuklje grešil zoper svojo vest in svoje prepričanje, ker je napominani predlog stavljal, akopram je uverjen, da je tak predlog nesrečen in smešen in da ostane brezuspešen.

Konstatirati moramo, da ni z dogovorom grofa Bylandta na govor Šukljeta belokranjska železnica prav nič pridobila; kajti treba je najprej projekta in tega ne bo vlada delala, temveč morajo ga poklicani faktorji sami preskrbiti. Minister Wittek je v tem pogledu poslanec Plantanu po daljšem dogovorjenju že leta 1901. izjavil, da naj nov projekt za normalnotirno železnico izgotoviti da in potem vodobrenje predloži.

To bi se bilo tudi že davno zgodilo, če bi ne bilo toliko konkurencneg a boja med mestoma Črnomeljem in Metliko.

Ustanovil se je tudi konzorcij, ob stoječi iz gg. županov v Črnomlju, Metliki, Novem mestu, v Ljubljani, iz predsednika trgovske zbornice Lenart.

čiča, poslanca dr. Tavčarja in Plantana. Zadnjeimenovani je za ta konzorcij izposloval letos predkonesijo za novo trasovanje in ta konzorcij bode tudi projekt dal izgotoviti in ga bode v odobrenje položili.

Potem se bode o tem projektu šele nadalje razpravljalo. To je edina možna in prava pot, ki pelje do cilja in po ravno taki poti se je hoditi moralo, da se je zgradba dolenjskih železnic svoj čas mogla pričeti.

Ali je bilo toraj potrebno, da je Šuklje še poscebej v to akcijo posegel, ali ne, to vprašanje naj rešijo vrli Belokranjeci sami, o ni so dovolj razsodni.

Že minister Wittek je l. 1902 v železniškem odseku jasno izjavil, da stoji vlada simpatično nasproti vprašanju belokranjske železnice in te besede veljajo več, kakor letosnji odgovor Bylandta. — Dalje hočemo pa tudi z drugimi besedami gosp. dvornega svetnika Šukljeta samega dokazali, da on dobro ve, da se s takimi najnimi predlogi ne rešujejo železniška vprašanja, temveč da je treba prej rešiti razna predvprašanja izgotoviti projekte tehnične in finančalne itd.

Šuklje je v „Slovencu“ pisal in sicer dne 25. junija 1902. v št. 143: „požrli bodo mo dolgo vrsto peticij, parlamentarnih govorov, in resolucij, s katerimi se je le znova dokazalo, da s takimi govorjenimi ali pisanimi izjavami se običajno niti en meter železniške ceste ne zgradi.“ —

dne 27. junija 1902. v št. 145:

„v prizadetih okrajih se je bil osnova poseben konzorcij, kateri je dal s prispevkij interesentov ter z deželnim podporo 4000 gld. izdelati generalni projekt in troškovnik“ (to je konzorcij Gorijanijev, v katerem je sedel tudi Šuklje sam.)

„Naprej pa ni več mogel.“ — V isti številki še piše: Ker je letos (leta 1902.) železniški minister po poročevalcu Povšetu dal razglasiti v državnih zbornici, da je namreč vlada belokranjskemu projektu naklonjena, da

pa mora z ozirom na obstoječe zakone prej počakati deželnozborskega sklepa o deželnem prispevku.“

„Sicer je konzorcij sam že dobro vedel, da morajo v smislu drž. zakona z dne 31. decembra 1894. št. 2 iz l. 1895 najprej dežela in drugi interesentje določiti svoje prispevke, prednosme državna vlada v ta namen dovoliti železničnemu podjetju s svojo deželnim pomoč.“

v št. 157 l. 1904:

„Prevažno skoraj odločilno besedo pri belokranjski železnici pa ima baš deželni zbor.“ Dalje piše:

„Pred vsem morate Belokranjeci se med seboj zediniti glede proge. Prvi predpogoj za sleherno uspešno akcijo je, da prenehate med vami prepričati radi železniške proge.“ Ko bi država hotela zidati belokranjsko železnicu kot glavno progo, potem bi bila cela stvar zelo preprosta.“

„Ali država na tako progo danes ne misli več.“

„Precejšnji del potrebne stavbne glavnice boste morali prispevati vi sami, ako niste na tako dejansko podporo pripravljeni, potem je bolje, da se zastonj ne trudimo z govorji in dopisi.“

Torej je dokazano po člankih Šukljeta samega, ki jih je v „Slovencu“ pisal, da je on dobrovedoč, da ni mogoče belokranjske železnice potom nujnega predloga graditi, dobrovedoč, da treba prej tehničnega projekta in troškovnika, dobrovedoč, da se morajo interesentje in deželni zbor prej izreči za prispevki, in dobrovedoč, da vlada niti ne misli sama graditi te železnice in dobrovedoč, da klerikalna obstrukcija že leta zadržuje vsako delovanje deželnega zabora kranjskega in dobro veden, da mestni Črnomelj in Metlika še danes nista edini glede proge, — vendar za umestno in dostojno

je potrjala papeževa bula. Mož je ponudil, da proda to dragocenost čedadskemu samostanu, ako postane „semanjski poveljnik“. Juri je na prvi pogled spoznal v pobožnem romarju svojega rešitelja, razbojnika Komoljo.

Kralj je navzočni pismouki so spoznali, da je papeževa bula pristna ali versko čuvstvo jim je branilo, da bi puščali prodajati les, na katerem je bil pribit Zveličar.

„Ako Vam les od Kristusovega križa ne zadostuje,“ je dejal Komoljo in pospravil svojo dragocenost, „potem Vam lahko ponudim še kaj redkejšega. Kdo hoče za dobo petih let kupiti razbojniško četo, ki broji devetdeset dobro oboroženih neustrašnih in boja vajenih mož. Jaz sem poglavar to čete; možje so se mi zapisali za primeren delež na plenu, ki sem ga napravil na gradu Glubo Vrpolje in za primeren delež na denarju, ki ga nam je daroval Michael Galengano.“

Ta neskončno predrana in z izvajajočim posmehom izrečena posudba je obudila veliko nevoljo. Različni vitesi so se jeno in grozede približali Komoljo;

smatrali vladi priporočati, da upošteva zgradbo te železnice, da projekt izgotovi in da dotični zakonski načrt predloži če tudi še ni niti eden od gori navedenih predpogojev izpoljen.

Šuklje je moral torej vedeti, da iz gori navedenih mu ogih razlogov vlada njegovemu predlogu ugrediti ne more in ne sme.

Ker pa je vendar navzlie temu navedeni nujni predlog stavljal, je s tem do jasnega dokazal, da mu ni bilo za belokranjsko železnicu, temveč, da je hotel pozornost Belokranjec na se in klerikalne tovariše obrniti in naprednjake v ozadje potlačiti, z drugimi besedami, da je hotel že sedaj za prihodnje volitve Belokranjecem nasipati peska v oči, da bi ne mogli razločevati med naprednjaki in med klerikalci.

Tako je in nič drugega.

Sedaj naj pa še nekaj navedemo iz Šukljetovega govora v državnem zboru.

On se je najprej samozavestno bahal, da je hotel učeno razpravo o izseljevanju pisati, da mu pa baron Hein ni hotel dati potrebnih podatkov od 4 glavarstev in radi tega je napadel Heina in rekel, da on jako dvomi, da je baron Hein res tako izvrsten uradnik, kakor je na glasu.

Mi nimamo poklica barona Heina braniti in če je izvrsten uradnik ali ne, o tem sodijo druge glave kakor Šukljetova in mi mislimo, da je p' av malo honestno po uradniku s polenom udariti, kadar se že izseli iz dežele drugam. Zakaj pa prej ni imel Šuklje poguma napasti barona Heina, dokler je bil še predsednik v Ljubljani?

Šuklje se je hotel edinole radi tega maščevati, ker baron Hein ni moral z njim v političnih zadevah se razgovarjati in ga poslušati. To je seveda razsrdilo visokega gospoda dvornega svetnika in radi tega ga je, ko ni bil več kranjski deželni predsednik, v parlamentu obreal pa brez škode za uradniško reputacijo barona Heina.

Sicer je pa Šuklje za svoje rojake Belokranjee v zadnjem svojem govoru

v parlamentu gotovo le nehote nekaj prav žaljivega navedel, za kar mu pač ne bodejo dolžni posebne hvale.

On je rekel, da je za dva Belokranje izvedel, ki sta po 15.000 kron prinesla s seboj iz Amerike, dočim drugi Belokranjeci prinašajo domov le male vsote.

Ali pristavil je, da se govori, da si eden od teh Belokranjev tega denarja ni s težkim delom in trdom, ne v rudokopih ali tovarnah pridobil, temveč, da je baje kot posestnik tolerančne (nesramne) hiše pridobil ta denar! — Šuklje pozivljeva torej celo o tem, na kak način si Belokranje služijo v Ameriki denar in potem se ne sramuje svojemu očemu rojaku v parlamentu javno očitati, da je baje pridobil svoj denar kot lastnik tolerančne hiše!

Vzemimo, da bi bilo to res, bi moral imeti poslanec Šuklje vendar toliko naravnega taka napram svojemu rojaku, da bi molčal o tem v parlamentu, ker ni imel prav nobenega vzroka blatiti reveža rojaka, ki je slučajno prihranil v Ameriki 15.000 kron.

Če pa ta trditev ni istinita, in on sam pravi: „baje“ je dotični Belokranjec bil lastnik tolerančne hiše — potem je bila skrajna brezvestnost, da je ponavljal Šuklje tako nedokazano trditev v parlamentu in kradel čast svojim rojakom v Belokrajini, kajti drugače se ne more imenovati tako postopanje.

Na tak način torej brani vzorkotlik dvorni svetnik Šuklje v parlamentu blagor Belokrajine in čast svojih rojakov Belokranjev!

Radi tega je pa tudi lahko ponosen na svoj nastop in ni čuda, da v „Slovencu“ popisuje velikanski vtisk svojega silno učenega in važnega govora. Da smo povsem pravilno označili Šukljetovo postopanje, svedočijo priznanja, katere je „Slovenec“ prijavil. Humburg in nič drugega je vse, kar potičenja renegat Šuklje in spletarenje za bodoče volitve. Pomilujemo vse one nerazsodne Belokranje, ki gredo na limanice Šukljetu. Dobro teknilo!

bogati Bernard, lastnik graščine Glubo Vrpolje pa je zagnal nepopisen hrup, ko je slišal, da so razbojniki oplenili njegov grad, dasi je bil s črnim Petrom sklenil pogodbo, da se njegovega imetja ne dotaknejo, za kar jih je dobro plăčeval. „Kralj“ je vsled tega ukazal, naj hlapci primejo Komoljo, in nibče se ni oglasil, da bi reklamiral privilegij, ki je jamčil tudi razbojnnikom svobodno udeležbo na svobodnjem semnju.

Senečal je s hlapci vred zgrabil Komoljo in ga hotel zvezati. Komolja se je branil kakor lev. Pahnil je hlapce od sebe in skočil na stran, kjer je stal Juri. „Devinski vladar — zdaj je prišel čas, da drži svojo viteško besedo.“ Ta Komoljev poziv je prebudil Jurja iz njegovih misli. Planil je pokonci in položil svojo roko na Komoljevo glavo.

„Sklicujem se na privilegij svobodnega semnja,“ je zaklical Juri na ves glas. „Mesto je privilegij kupilo in grof Majnhard je prejel zahtevano platilo; mesto in grof Majnhard morata držati dano obljubo vsem kupčevalcem brez izjeme.“ Majnharda je ta opomin močno razljutil.

„Niti sem jaz, niti je mesto dolžno čuvati človeka, ki nima drugega na prodaj, kakor razbojniško tolpo, torej stvar, ki je nihče ne kupi.“ Motite se, grof Majnhard; ta tolpa razbojnnikov se lahko proda; jaz devinski vladar, sem kupec.“

Vzlic svoji razburjenosti je Juri zapazil nekaj, kar je ušlo vsem drugim, zapazil je namreč prepadlost Otona Vipavskega in uganil je, da mora med njim in Komoljo vladati posebna tajnost.

Komoljo so hlapci izpustili in odstranil se je, ne da bi mu kdo branil. Toda slavnost je bila s tem motena.

Sicer je bil že izvoljen „semanjski poveljnik“ in je bila imenovana „opatinja“ plesalk, katerih se je bilo pričaklo vse polno, ali pravo veselje se ni moglo razviti. „Kralj“ je proglašil,

LISTEK.

Na devinski skali

Zgodovinska povest.

Tretji del.

(Dalej.)

Pri viteških turnirjih je bila navada, da se je izvolil poseben „kralj“, ki je slavnost vodil, in sicer se je izbral vedno najradodarnejši izmed tekmovalcev. Tudi zdaj je grof Majnhard ukazal svojemu senečalu, da razglasiti volitev kralja in vitezi so kar tekmovali, kdo se izkaže najradodarnejšega.

„Jaz pa Vam nekaj ponudim, česar ne more nihče drugi,“ je s tankim glasom kljal sub možiček: „jaz Vam pripravim devinskega vladarja do tega, da se bo na ves glas smejal.“

Juri se je silno jezik, ne zaradi te šale, marveč ker je spoznal, da so vti opazili njegovo veliko nevoljo. Ali zadušil je ostre besede, ki jih je imel na jeziku in ko je senečal stopil pred njega je nekako grozče zaklical, da se je razlegalo po vsem slavnostnem prostoru:

„Jaz obljubim zavetičše, streho, bleko in kruha vsakemu tistih prebivalcev Goriške in Furlanije, ki bi zradi svoje vere morali begati po svetu.“

Jurjeve besede so provzročile, da je za trenutek nastala smrtna tišina; celo tolsti senečal je postal resen in se z globokim poklonom poslovil od Jurija.

Kraljem viteške slavnosti je bil izvoljen Oton Vipav

Šuklje sam je stal konec govorata pod velikanskim vtiškom svojega govorja v zbornici, da je, kar se še ni nikoli zgodilo, ginenjo izreklo nena-vadne besede:

"Kočam svoj govor in se za iz-kazano mi pozornost tople za-kvaljujem!" To je vlijeden posla-nec, ne?

S tem je hotel poplačati petrpeč-jivost tistih par poslanec, ki so po-slušali njegove navedbe in izvajanja, kajti eden ali drugi je iz gote rado-vestni poslušal, ker je hotel izvedeti argumente za nujno rešitev belokranjske železnice.

Dvomimo pa zelo, da je kdo izmed teh radovednežev našel svoj račun pri govoru Šukljeta.

Kakor je točka belokranjske železnice v nujnem predlogu Šukljeta edinole volini manever, morata se tudi obe ostali točki smatrati kot neresna zahteva, kajti po zakonu melijo-racij centralna vlada ne sme dovoliti, če jih deželni zbor tudi sam ne dovoli in tega pa že leta ne stori, ker mora po ukazu Šusteršiča "nujno obstruirati", in vprašanje radi prenaredbe brambovskega zakona pa mora vlada temeljito "študi-rati".

Tako je minister Bylandt točno obljubil.

In gospod dvorni svetnik Šuklje pravi sam: "obljuba vlade proučiti kako vprašanje, je v "pa-volo" zavita odklonitev dotičnega vprašanja."

Torej je uspeh krasnega državnika Šukljeta na vse strani $0 + 0 + 0 = 0$. Narodna na-predna stranka nima torej nobenega povoda zavidati Šukljeta radi njegovih domišljenih in po časopisih hvalisanih, faktično ne obstoječih uspehov. Megalomanije pa ne moremo ozdra-viti pri Šukljetu, postala je že preveč kronična.

Deželni zbori.

Celovec, 23. oktobra. Posl. Grafenauer je predlagal spre-membo predpisov glede jav-ljenja tako, da bi bili uslužbeni dolžni se sami javiti občinskemu uradu. — Posl. Dobering je inter-peliral deželnega predsednika, naj ugovarja pri ministratu proti obilici suplentov na višji realki v Celovcu.

— Deželni odbornik Höninger je predlagal, naj se vinogradni-kom v Globasnici delijo cepljene trte in bakreni vitrijol iz deželnih uredstev. — Raznim obdinam se je dovolilo pobirati naklado na žganje in pivo. — Raznim društvom in z-drugam so se dovolile primerne de-želne podpore. — Potem je posl. Dobering utemeljeval svoj pred-log, naj bi se za Koroško ustanovilo samostojno počitno ravnatelj-stvo v Celovcu, češ, da zahtevajo-to nujno prometne potrebe v deželi. Nikakor se pa Koroška neče zado-voljiti z začasno ustanovitvijo počitnega inšpektorata.

Opava, 23. oktobra. Šlezijski deželni zbor je pod predsedstvom kardinala Koppa dovolil običajne podpore ter odobril računske za-kuške.

Križna Ogrskem.

Budapešta, 23. oktobra. Snoči se je vršil več ur ministrski svet. — Vodilni odbor združene opozicije je v svoji današnji seji sklenil, da takoj nastopi proti obnovljeni Fejervaryjevi vladi, ker ve-čina ne more imeti zaupanja do vlade, ki je dobila nezaupnico v po-slanski in magnatski zbornici, in o-kateri se je zahtevalo, naj se obtoči. — Baron Fejervary ne sprejme ponudnega mu mandata, ker pri-pada kot član magnatske zbornice itak tudi poslanski zbornici. Pač pa se ostali člani njegovega ministratva do otvoritve državnega zabora pre-skrbijo z mandati. — Nova vlada na-merava popolnit izpraznjeno upravne službe, in sicer imenuje za rešek g. gubernatorja grfa Pavla Szapáryja, nadalje pa še štiri nove velike župane.

Interkonfesionalni zakon na Hrvatskem.

Osek, 23. oktobra. Ban grof Pejačevič je izjavil pri svojem obisku v Kamenici, da je vlada že izdelala interkonfesionalni zakon ter ga preložiti kralji v senat. To iz-javo so posebno Srbi sprejeli z ve-likim zadovoljstvom.

Srbska skupščina.

Belgrad, 23. oktobra. V da-našnji seji se je začela debata o treh adresnih načrtih. V na-črtu vladne stranke se odobruje vladna izjava, da je razmerje z Avstro-Ogrsko in Rusijo dobro. Is-reka nadalje željo, naj bi vlada storila vse korake, da se reforma akcija rastegne tudi na vilajet Kosova, kjer prebivajo Srbi. — Adresa starih radikalcev opozarja na aktualne zahteve, kakor so gradnja novih železnic, novo oboroženje armade in nove trgovinske pogodbe. — Adresa narodne stranke pa poziva vlado, naj obnovi diploma-tične zvezne, posebno z Anglijo, ker se ravno Anglia še dalje bolj zanima za učedno srbskih bratov v Stari Srbiji in Makedoniji.

Položaj na Rusku.

Moskva, 23. oktobra. Na vseh železniških progah, ki se stekajo v Moskvi, miruje promet, le med Pe-trogradom in Moskvo še vostenje vlaki redno. Štrajkajo pa ne samo pro-metni uslužbenci, temuč tudi v upravnih in brzojavnih uradih. V klubu temu se smatra sedanji štrajk le za poli-tični manever, da se poizkus, ali so moči zadostno pripravljene, da se uprizori koncem leta splošni štrajk na vseh železniških, ki se stekajo v Petrograd in Moskvo, ter se na ta način zabranji dovošanje živil v obe mestu.

Varšava, 23. oktobra. Židje po celi Poljski so si ustanovili volilne odbore, katerih naloga je, v gos-darstvenno dumu voliti le take kandidate, ki vstopijo v skupni židovski klub. — V nedeljo je ljud-stvo v Petropavlovi cerkvi v Varšavi demonstrativno položilo poljsko himno. Policia je poklicala pol stotije vojakov na pomoč ter aretovala več oseb.

Predsednik Loubet na Špan-skem.

Pariz, 23. oktobra. Predsednik je odpotoval včeraj v spremstvu mi-nistrskega predsednika Rouviéra v Španijo na obisk.

Madrid, 23. oktobra. Kralj A-fon je z velikim spremstvom pri-dakal predsednika Loubeta na kolo-dvoru ter ga presevo sprijemel. Kleri-kalno časopisje je prepovedalo svo-jim pristašem se udeležiti sprejema. Zato pa so republikanci z velikim navdušenjem pozdravljali Loubeta. Prirediti so mu hoteli posebno ma-nifestacijo, kar pa je gubernator pre-povedal. Istočasno je bilo prepovedano metati cvetice.

Tivolske smreke pa društvo za promet s tuji.

Pred kratkim smo štitali in sli-šali, da misli ljubljanski magistrat posekati dati več sto smrek v tivolskem gozu, ker so bojda »bolne«. Posneje pa smo slišali, da je občinski svet sklep o posekanju smrek odložil, ker so se začeli oglasti protesti proti devastaciji narave ljubljanskega parka. In tisti protesti so popolnoma upravišeni! Ljubljana si prisadeva v novejšem času, da bi se razvila v moderno mesto, da bi privabilo številne več turistov-tujcev med svojo zidovje. Ljubljana hoče biti prijetno letovišče. Ustanovilo se je celo posebno dru-štvo za pospeševanje prometa s tuji. Mesto pa, ki vabi tujce k sebi, jim mora tudi ponujati vse tiste ugodnosti, ki jih človek izbere v kakem letovišču. Med take ugodnosti spa-dajo moderne, z vsem komfortom prekrbljeni hoteli, potem pa posebno v poletni vročini senčna spreha-jila. Kar se tiče sprohajšči, hlad-nih parkov, je Ljubljana z njimi do-bro prekrbljena. Tivolski park z Luttermanovimi drevoredi bi bil tudi kakemu večjemu mestu na čast in korist. Ali med letoviščniki so ljudje,

katerim so glavni Luttermannovi drevoredi prehrupni. Človek si želi imeti manjšino v čisto naravo, v za-tiže, kjer ga nič ne moti, kjer je lahko sam s seboj v sveti prirodi tišini, ki pa čudežemu areu in misle-čemu umu toliko govori! ... In kaj ima Ljubljana lepšega, pri-jetnejšega nego je pre-krasni tivolski gozd s svojimi bukvami, kostanjami in smrekami? Tako blizu mesta, pa popolnoma suho. Vse ima ostat, kakor je, to se pravi snakiti se mora in gojiti kakor vsak park, kajti tivolski gozd je pravi ponos bele Ljubljane, je eldorad utrujenim živcem, je svilen retroc, kjer si odpociješ in kamor vesel pobegneš iz mestnega prozaškega zidovja. To čudovito ze-lezenje, ta hlad in ta mir!

Kakor strela je jasnega je bila torej vznemirila letos vse ljubitelje tivolskega parka novica, da hoče dati mesto posekati več ko trsto najlep-šib smrek v tivolskem gozu! Kmalu so se pokazale rdeče liša po smrekah. Vsaka taka zaznamovana smreka je bila zapisana smerti. In vprašamo se: pokač? Ogledujemo krasno drevje, ponosna debela, ed tal do vrha — vse — zdravo! Morebiti je med vsemi tistimi več ko tristo smrekami komaj pet dršivih, pa še tiste se lahko obtrebijo. Zakaj pa podirati toliko krasnih smrek, nam ne gre v glavo. Tuji, katerim smo kazali usodepolne rdeče znake po smrekah, so majali z glavami — in skoraj bi se človek zjokal, da postanejo krásne smreke res žrtev — utilitarizma. Vprašamo, kakšen bo potem tivolski gozd, če se posekajo vse tiste zaznamovane smreke?! Najlepši kras so ravno temne smreke. Potem pa bomo imeli namesto naravnega parka — puščavo in golidaš! Kam naj hodi človek poleti se hladit, kam? ... Pokaj vabimo tujce v Ljubljano, če srami-čujemo najlepša privlačišča svojega mesta? ... Če poseka kmet v svoji hosti najlepša debla, ker potrebuje denarja za davke in za druge hišne potrebstine, mu ne zamerimo. Njegova hosta pač ni park kje tam gori v planinah, kamor se maččani in letoviščarji ne hodijo sedeti. In — kmet je utilitarist, ki prasa pri vsaki stvari le za materialno korist (kaj bo »neslo«) in ne za ugodnost in lepotu! Ali tivolski gozd je najlepše, kar sploh ima Ljubljana in občinski očetej ljubljanski niso — kmetje. In mesto ljubljansko tudi ni v takih denarnih stiskah, da bi mero-ralo segati že po najskrajnejšem sredstvu — po tivolskih smrekah...

Upamo, da še ni prepozno, da se lahko smrtna obsooba nad smrekami še prekhle — Ljubljani v prid in čast! Društvo za pospeševanje prometa s tujci naj energično vpliva in prosi na merodajnem mestu, da ostane tivolski gozd takšen, kakršen je! In tudi »planinsko društvo« bi moral zagovarjati tivolske smreke, če prav razume svojo nalogo. Več menda ni treba dostavljati.

Te vrste nam je diktirala ljubezen do čiste prirode, do vasega, kar je lepega v prirodi pa tudi ljubezen do Ljubljane same in do njenega razvoja. Prosimo lepo in pričakujemo za gotovo, da se v tivolskem gozu ne bo posekalo preveč smrek po nepotrebni, nego da nas bo še v bodoče razveseljeval s svojo pozicijo. Se enkrat: Caveant consules, ne tivolski gozd aliquid detrimeti capiat! To je naša iskrena prošnja in želja.

Ljubljancan.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 24. oktobra,

— **Kranjski deželni zbor.** I. seja deželnega zabora kranjskega bo 25. oktobra ob 11. uri dopoldne. Dnevni red: 1. Otvorjenje deželnega zabora. 2. Obljuba novoizvoljenih deželnih poslanec. 3. Naznanila deželno-zborskega predsedstva. 4. Volitev dveh rediteljev. 5. Volitev dveh verifikatorjev. 6. Volitev finančnega odseka 12 članov. 7. Volitev upravnega odseka 12 članov. 8. Volitev verifikacijskega odseka 9 članov. 9. Volitev odseka za letno poročilo 9 članov. 10. Poročilo o delovanju deželnega odbora za dobo od 1. januarja do konca decembra 1904. Poročila deželnega zabora, s katerimi se predloži: 11. Računski sklep kranjskega učiteljskega pokojninskega za-klada za l. 1904. 12. Računski sklep deželnega posojilnega zklada za leto 1904. 13. Računski sklep deželnokulturnega zklada za l. 1904. 14. Dovolitev deželnega prispevka za pogozditev

pašnikov na Nanosu graščaka Karla Majorja v Ložah. 15. Računski sklep zaklada deželne prisilne delavnice za l. 1904. 16. Računski sklep normalno-žolskega zaklada za l. 1904. 17. Dovolitev deželnega prispevka za uravnavo Save na proggi Laze-Senošeti med km 22-9 do 28-8. 18. Računski sklep pokojninskega zaklada deželnih uslužben-c za l. 1904. 19. Računski sklep muzejskega zaklada za l. 1904. 20. Računski sklep garancijskega zaklada Dolenskih železnic za l. 1904. 21. Računski sklep gledališkega zaklada za l. 1904. 22. Računski sklep bolničnega, blažničnega, porodničnega in najden-žega zaklada za l. 1904. 23. Računski sklep kranjske kmetijske železnic na Grmu za l. 1904. 24. Računski sklep pokojninskega zaklada za l. 1904. 25. Pro-račun učiteljskega pokojninskega za-klada za l. 1906. 26. Proračun deželnega posojilnega zklada za leto 1906 27. Proračun grmskega zaklada za leto 1906. 28. Proračun deželnokulturnega zklada za l. 1906. 29. Poročilo dež. odbora o volitvi dveh deželnih poslanec iz volilnega razreda velikega posestva. 30. Poročilo dež. odbora glede dovolitve viših nego 2%, doklad za cestne namene. 31. Poročilo deželnega odbora o zgradbi okrajne ceste Krmelj-Tržiče z dotednjim načrtom zakona. 32. Volitev deželnega odbornika iz kurije velikega posestva. 33. Poročilo deželnega odbora glede zopetne predložitve v deželnozborskih zasedanjih l. 1902, 1903 in 1904 nerešenih predlog.

— **Dr. Ferjančič v Kamniku.** Piše se nam iz Kamnika: Gospodarsko in politično dru-štvo »Zora« v Kamniku je z ozirom na končano zasedanje državnega zboru sklical dne 21. t. m. shod volilcev v čitalniško dvorano in k temu shodu povabilo kamniškega poslanca gosp. dr. A. Ferjančiča, da poroča o svojem delovanju, kojemu vabil se je g. poslanec radovljivo odzval. Na shod je prišlo kakih 40 volilcev. Društveni predsednik gosp. Mošnik je otvoril zborovanje in po kratkem nagovoru dal besedo poslancu g. dr. Ferjančiču, kateri je govoril, kakor smo poročali že v če-rajšnji številki. (Peščica klerikalcev, obstoječa iz par katoliških »backov«, pod vodstvom mladega kaplana, de-vičarja (?) Šubeljna in »ta krunštega Tineta« Benkoviča, je hotela že med poslančevim govorom nekaj ugovarjati, a je tako slabo naletela, da si bo to zapomnila. Vsak medkljic je bil zavrnjen z dvojnim adutom. Po končanem govoru gosp. poslanca se je oglasil k besedi g. A. Terpinc, ki se je pritoževal nad slabim gospodarstvom kamniške me-ščanske korporacije, koje načelnik je po njegovem mnenju pač prelen, da bi saniral obstoječe razmere. Priznati se pač mora, da so korporacijski upravljenci od leta do leta bolj pri-krajšani pri dobavi dr. Pred takimi 3 leti je bila volitev v to korporacijo, pri kojih so prodri klerikalci. Gosp. Trpin je vložil proti tej volitvi re-kurz, kojega pa ni nobena oblast hotela rešiti, češ, da ni v to kompe-tentna. V zadnjem času pa je g. Trpin ta svoj rekurs umaknil. (Mimo-grede bodi povedano, da ta, pri gor-omenjeni volitvi izvoljeni klerikalni odbor še danes ni nastopal svoje funk-cije, nasprotno pa funkcioniра še vedno stari odbor, v kojem je nekaj liberalcev, nekaj klerikalcev, in nekaj, ki sami ne vedo, kaj so in kaj hočejo. Več o razmerah pri korporaciji se pomenimo prihodnjič). Dalje se je pritoževal g. Trpin, — dasi pristaš liberalne stranke — da se godi klerikal Benkoviču velika krivica, ker ga za sklicanje nekega shoda korporacijskih upravljencev sodišče zasle-duje. (Klic: Zekaj pa ni shoda pri-javljal glavarstvu?) Z osirom na to prosi govornik g. poslanec, naj bi se tudi za izboljšanje razmer pri korporaciji zavrel. G. poslanec pravi, da bi on to prav rad storil, da pa doslej nima v to potrebnih informacij. Zdaj pa je dobil pogum »devičar Šubelj — češ, zdaj vem, da ne bom osamljen in avtuje g. poslanec, naj se pouči v tej zadevi pri dr. Tavčaru v dežel-nem odboru. (Klic: Vi se pa obrnite do dr. Šusteršiča, saj sto mu celo

sadevo izročili! V tem, ko je vsakdo napeto pričakoval, kdaj nastopi g. kaplan, pa je zrogovil Benkovič Tine. Očital je g. poslanec, da je v svojem govoru glede volilne pravice »medal«, in ni vedel ali bi bil za direktno in tajno, ali pa za splošno volilno pravico. Ubogi Tine misli, da je direktiva in tajna volilna pravica nasprotje splošne volilne pravice. To je politik! »Modrik Tine je dalje posnel iz poslančevega poročila, da je posabil povedati, kaj je storil za Kamnik, kaj za cestno in železnično svezo s Štajersko, kaj za regulacijo Bistriče itd. ter predlagal nekaj o splošni in enki volilni pravici ter kuvalira ta svoj predlog s predlogom, naj shod volilcev izreče g. poslanec — nezaupnico. Za pot! Kdaj pa je kak liberalcev reflekteril na zaupanje klerikalcev? Klerikalci so izrekli svojo nezaupnico našemu poslancu že pri volitvah, tako za deželni kot za državni zbor in zato je bil nastop Benkovičevega Tinea skrajno sme-šen. Zaslužil bi bil Tine pač nekaj drugega kot staren odgovor, a izobražen človek se boste pač prilagodil činu g. dr. Krauta, kije Tinčku na kratek dal pod nos in ga v stvarnem, jedrnatem govoru poučil, da je iz njega govorila zgolj hinavščina, kajti vsele klerikalne obstrukcije v deželnem zboru — kar je omenil tudi g. poslanec v svojem govoru — ne dobi Kranjska ne deželne in ne morejo graditi. Predlagal je, da se v očigledu temu dejstvu preide preko predloga Benkovičeve

večina »Sokolov« za zopetno izvolitev dr. Tavčarja. Ta vedina je sklenila predlagati občnemu zboru, naj se dr. Tavčarja zopet izvoli proti njegovim voljim in proti njegovim izjavam, da na noben način izvolitve ne sprejme. In občni zbor je pokazal, da je popolnoma na strani dr. Tavčarja. Navzočnih je bilo 250 »Sokolov«, a pri protiglasovanju o Rohmannovem predlogu se je vzdignilo le pet ali šest rok. Taka vedina — če je pri takem razmerju sploh dovoljeno rabiti izraz »večina«, je bila na strani dr. Tavčarja. Faktično je bil dr. Tavčar že izvoljen za starost in se je vršila druga volitev le, ker je dr. Triller izjavil v imenu dr. Tavčarja, da te volitve ne sprejme. Stranka dr. Tavčarja je imela tako večino na občnem zboru, da bi bila lahko storila, kar bi bila hotela. Taka je stvar in te kolosalne blamaže, ki jo je doživel škofov list, ne prikrije nobeno zavjanje.

Radikalno-klerikalna infamija. »Naš List« in škof »Slovenec« pišeta, da je lani »Kreditna banka« dala slov. akademikom 600 krov posojila, da so šli na kongres jugoslovenskih dijakov v Belograd in nadaljujeta: »Pdpisala sta za dolžnico gospa Franja dr. Tavčarjeva in jurist Gregor Žrjav. Tako po kongresu — dasi se je prej trdilo, da se te svote ne bo terjalo od dijakov, ampak jo poplača nekak rodoljubni krog (gospa ali gospodov, tega ne vemo) je zahtevala banka onih 600 krov nazaj in ker jih ni plačala gospa Franja dr. Tavčarjeva, je storil to slovenski visokošolec G. Žrjav.« Kar sta tu pisala »Naš List« in »Slovenec« je nadavna laž. Gospa dr. Tavčarjeva ni sploh nikdar dijakom nobene menice ali zadolžnice podpisala ne pri Kreditni banki ne kjer drugje, niti sama že manj pa s slovenskim visokošolcem Gr. Žrjavom. Slovenski akademiki tudi gospo dr. Tavčarjevo sploh nikdar prosili nisc, naj jim za potovanje v Belograd kaj podpiše. Gospa dr. Tavčarjeva spodbuja tem ipotom na akademijo čast g. Žrjava, naj pove, če je kdaj kaj takega želel in če je kdaj podpisal kako zadolžnico skupno z gospo dr. Tavčarjevo. Vse kar sta o tej stvari pisala »Naš List« in »Slovenec« glede gospo dr. Tavčarjeve, je od konca do kraja zlagano, je čisto navadna šufta.

Ravnocak izmišljeno in zlagano je »Slovenec« poročilo, da je gospa dr. Tavčarjeva zaklicala »baraber, ko so socialisti pod Linhartovim vodstvom demonstrirali pred njeno hišo. Gospo dr. Tavčarjeva je zaklicala: »Sramujte se! in prav ničesar drugega, a poštenjaki okrog škofovega lista so to zavili in si izmisli »baraber. Ta dva slučaja sta pokazali, s kakim isredstvi se boro klerikalci in njihovi zaveznički, da jim je dobra vsaka laž in vsaka podlost in da so zmožni za vsako infamijo.

Pravica čez vse. Iz Šmartna pri Litiji se nam piše: V petek 20. t. m. ste pod zaglavjem »Žalosna slika« opisali kako značilno postopanje gotovih ljudi v pravdi Pleskovič-Zaman ter pojasnili precej dobro vso zadevo. A »Slovenec« ne da stvar miru; le še drezza naprej. Da boste slika še bolj popolna, si štejemo v dolžnost podati še nekaj pojasnili. Čudimo se le šmartinskemu dekanu, da ni naperil točke proti upokojenemu učitelju Arku, ki je v gostilni pred pričami rekel: »Dons (22. julija) sem bil pri dekanu z mojo hčerkjo, ki je bila pri izpravljanju in mi je dekan rekel, da Pleskovič uči otroke v Šoli, da ni Boga.« Na ponovno vprašanje je nadučitelj Arko vedno trdil, da je res dekan Zlöggar tako govoril. Opozorilo se ga je, da se bode to Pleskoviču povodalo, a Arko je rekel vedno, da bode to tudi pri sodniji izpričal. Dne 23. julija dopoldne je Arko že nekako retriral ter je dejal, da je dekan rekel, eden iz med učiteljev na

šmartinski Šoli tako uči, pa je dekan reklo, da bi ga lahko spravili ob krub, pa se nam smili. In kakih 10 minut predno je Arko prisegel, da je dekan le splošno mislil, da se dobe po svetu taki učitelji, je še Arko neki priči rekel, da je on vedel, da dekan misli Pleskoviča. In dasi sta bili izjavi dekana in nadučitelja Arka različni, je bil dekan — oproščen. Med razlogi se je tudi navedlo, čujejo in strmiti: da je dekan izvrševal — svojo uradno dolžnost, ko je to govoril. Izborni! Torej se ne žudite ljudje božji, če je bil »Slovenec« že obsojen radi častikraje, ker je tako ravnanje — uradna dolžnost. Tudi točeni Zaman se je zamotal v taka protislova, da se je vse čudilo, kako se je izmuzul zasluzeni kazni. Ekrat je trdil, da je govoril to še, ko je seja minula, drugikrat, da je govoril v seji. V zapisniku se je krajnega Šolskega sveta ni niti besedile o tem. Ker je seja krajnega Šolskega sveta javna, bi bil moral Zaman zahtevati tajne seje. In otočen je bil Zaman, da je, da je vršil svojo — uradno dolžnost. In tiste izborne pride. Bi li so kot priče poklicani le tisti otroci, ki so vso stvar zamesili. Drugih prči ni bilo zaslišanih. Jako značilno je dejstvo, da otroci niso prav nič vedeli, o kateri priliki bi bil Pleskovič to govoril. Niso se vedeli spominjati ničesar, o čemer se je govorilo, ali kaj se je o tisti priliki učilo. Le edino teh besedi so se vedeli spominjati. A še teh ne vse enako. Ktor pozna otroka in njega spomin, dobro ve, da se otrok mesec dni ne bude vedel spominjati takih besedi. Najbolj značilno pa je, da je ena izmed teh prič rekla: »Meni so Zamanovi rekli, da moram tako govoriti!« Pleskovič je zahteval, naj se ta izjava zabeleži v zapisnik — a to se ni zgodilo. Pravilno bi bilo, da bi se bili tudi drugi otroci zaslišali, a se tudi ni zgodilo. Slava naši justici! Pleskovič je pri obravnavi konstatiral, da so bili otroci pred obravnavo klicani v farovž. Cemur jih je klical dekan v farovž, ako je imel šisto vest? In zopet se je reklo: »Dekan je storil le svojo — dolžnost kot krajni šolski nadzornik, da je otroke izpraveval. Saj poznamo tako izpravevanje. Zakaj pa preje cela dva meseca ni vršil svoje dolžnosti? Sele ko mu je tekla voda v grlo, se je spomnil te svoje »dolžnosti«. Ako je delal kot krajni šolski nadzornik, zakaj se ni tista famozna uradna (?) preiskava vršila v Šoli v pričo učiteljstva? Poštenci ljudje se pa ne izogibljajo luči. Gospodu dekanu bi pa prav nujno svetovali, naj rajše svoj prosti čas porabi v t, da bode poiskal tiste tisočake, ki so bili pravljeni za nove orgle, da ne bodo ljudje po vasi brili norcev; da je naše orgle leže na kolodvoru v Hribovju. Ali nas razumeta gospod dekan? Le mirni bodite, kajti 6000 goldinarjev te je precej denarja. Kakšna farška kuharica bi za ta denar lahko ved »šparherdov« naročila z Dunaja in jih zopet nazaj poslala, da bi ji ne bili všeč, ali pa bi to stvora naenkrat lahko pobrala v »fertah« ter rekla: »Preštel bom pa že jaz, kar je ofra prišlo.« Torej gospod Anton, le lepo ponižni, dokler smo mi tib! Našemu dekanu seveda ni všeč, da naše zavdno ljudstvo spoštuje značajno učiteljstvo. Bolelo ga je, da je bil Pleskovič vobče priljubljen, kar se je pokazalo pri odhodnisch, katerih se mu je napravilo kar troje. Solznih oči smo se poslavljali od značajnega moža, četudi je še mlad. Se danes nam je v najprijetnejšem spominu. Seveda »Slovenec« boli razbiti shod. Taka mogočnost vas je, vi klerikalci, pa sta vam mlad učitelj in ženska učiteljica razbila shod. Joj, joj, ali vas ni sram, svetu kazati tako strašno svojo slabost? Bode vas v oči tudi značajna gd. učiteljica Demšar. O to dobro vemo! Saj poštenega slovca itak ne želite, mi smo pa ponosni nanjo. Da bi bili le v vsakem okraju na Kranjskem dve taki učiteljice, potem seveda bi kaplani ne hodili v pozni noči iz njih stanovanj.

Soveda vam bi take bolj prijale, da bi potem lahko odpravljali kaplani ponoči ženske z živo prilago v Ljubljano, da bi bila n. pr. s kuhom odeta. Saj imate vendar kaj farne kronike, gospod dekan! Upamo, da imate za danes dovolj. Če boste pa še dressali, vam lahko še postrežemo. Gospod dekan in gospod upokojeni nadučitelj Arko naj si le lepo podasta roki, saj Arko gotovo še misli, da zvoni buditi uri.

Komisari celjskega okrajskega zastopa, pl. Lehmann, vitez srednjovečkih manir in hlapac avstrijske birokracije. Že večkrat smo imeli opravka s tem šednim gospodom, odkar mu je štajerska deželna namestnica prepustila celjski okrajski zastop, da v njem kot pastir v občinskem pačniku prevrača kozolce in se postavlja na glavo. Sredi prošlega tedna je naenkrat zasedelo med narodnimi krogci celjskimi, ki sorva niso mogli verjeti, da bi bilo to istina, kar je prodirolo v javnost. Govorilo se je namreč, da je komisar, pl. Lehmann, črtal samolastno iz proračuna okrajnega zastopa nekatera darila, namenjena zavodom, ki so celemu celjskemu okraju velike važnosti in koristi, med drugim šolskim sestrrom, ki vzdružuje slovensko dekljško šolo v Celju za mosto in okolico. Na drugi strani pa je povabil rasna ultragermanska društva v Celju, n. pr. »Deutscher Turnvereine«, naj vlože prošnje za podporo, ki jim je seveda zagotovljena. Tako vladta v svojem pašaliku neomejeno, meneč, da ni odgovoren drugemu, kakor avstrijski birokraciji z njenimi germanizatoričnimi tendencami in ne ozirajoč se na to, da ga je graščka namestnica poslala na to mesto pod isrecnem ujetom, da ostane neko sedanje razmere pri okrajnem zastopu nespremenjene, da ima pl. Lehmann voditi celjski okrajski zastop v dosedanjem zmislu, ne da bi spremenil niti najmanjšo stvar, pa bodisi v zunanjem, bodisi v notranjem polovjanju. No, hlapac dunajskih centralistov se ni držal teh pogojev, temveč upeljal najprej uradni nemški jesik ter hotel dopisovati s slovenskimi občinami samo v nemškem jeziku. Seveda so se mu kmalu upravičili slovenski župani v celjskem okraju z nesnatno izjemo. Sedaj, kakor se nam zdi, korespondujejo nemški samo nemškutarski Vojnik, ki je pod vladom nekega penzioniranega kancalista, in Teharje, kjer z golufijo odločujejo Šture, osroma štorska tovarna. Izmed slovenskih občin ne vemo za druge, ki bi z Lehmannom nemški dopisovali, razen Srednje Grize v Savinjski dolini, kjer tajnikuje neki znani slovenski pedagog. Seveda predno so slovenske občine doseglo to svoje pravo, so imeli hude boje z Lehmannom, v katerih je pokazal vse smešnost svojega birokratskega značaja, deloval z malenkostnimi šikačnimi in intrigami. Slovenski občinski predstojniki so se držali imenitno, od nekaterih je n. pr. dobil takšne pod nos, da je moč kar pihal ter izmišljalo dnevo in noči, kako bi se obdržal v sedlu hlapca nemške misli. Zadej je dopisovati v celjski listišči »Deutsche Wacht« ter izdajal uradne tajnosti. Pri tem je nizko natolčeval prejšnje slovenske voditelje okrajnega zastopa, da so razmetavali denar za nepotrebne stvari, ker so si nakupili papirja in drugih pisarniških potrebnih v slovenski »Zvezni trgovini«. In ta mož ima sedaj najboljše aspiracije, da postane slovenegradski celjski okrajski glavar! Zato mu je treba ob pravem času stopiti na prste. Kako naj pl. Lehmann, ki je tako majhen po svojih zmožnostih, a velik z malenkostnimi šikanah, stoji na takoj odgovornem mestu! Kaj štajerski slovenski državni poslanci že takih ljudi ne morejo več ugnati v kozji rog?

Iz hlapčeve okolice. Tu kažejoči cestni odbor deluje že eno leto čez postavno dobo. Valed neke pritožbe so bile nove volitve razveljavljene, sedaj pa se nova volitev znova odlaša, in zopet bode potreba pritožbe, ker nam ni znano, iz katerih vzrokov okrajno glavarstvo v Radoljici ne izvrši novih volitev. Zanimanje za novo volitev je vedno večje; posebno zelo smo radovedni, ali bodo klerikalci svojega najbolj spoštovanega moža zopet ven vrgli, kot so ga zadnjih in to samo zaradi tega, ker je mož v neki cestni seji glasoval proti obstrukciji, ker niso mogle biti dovoljene potrebne cestne doklade. Kot cestni odbornik je storil samo svojo dolžnost; po katoliškim prepricanjem pa so katoliški moži vedno in povsod dolžni glasovati samo na komando, ki prihaja iz ljubljanske škofove palače. Čuje se, da sta se sprašila poslane Pogačnik in Šusteršič; Pogačnik je proti obstrukciji, Šusteršič pa za njo. Kateri premaga, se bode videlo dne 25. t. m.

Iz državne službe. Gosp. višji revident Gustav Vidic je zaradi zdravstvenih ozirov oproščen svoje službe kot prometni kontrolor ravnateljstva državne železnice v Beljaku.

Solske vesti. Absolvirana učiteljska kandidatinja gd. Pavla Potočnik je imenovana za provizorično učiteljico v Komendi St. Peter. Pomožni učitelj gospod Ivan Stolzer je imenovan suplentom v Poljanah pri Novem mestu.

Vodovod in obstrukcija. Iz Cerknega se nam piše: Dne 14. in 15. in 16. novembra se bode vršili komisija obravnava zaradi vodovoda. 14. občina se bode proglašeni Podslivnje do Cerknico, 15. od Cerknico v Dolenje vas, Dolenje jezero in Cerknica Rakek; 16 pa proglašeni Rakek na Uoco in dalje na Ivanje selo. S tem bo končana zadnja predpriprava, potem pa lahko delamo na spomlad že vodovod, če bomo imeli — potreben denar. To pa je odvisno od deželnega zborova, oziroma od obstrukcionistov. Nam sicer ni znano, kaj se vrši za kulisami deželnega zborova in ne vemo, kaj nam prinese prihodnje zasedanje, vendar se pa bojimo, da bodo gospodje klerikalni poslanci zopet grabili za obstrukcijo, ki napravlja gledalem in poslušalem pač precej »heca«, — ki pa povzročuje vsem vojilem neizmerno škodo. Bojimo se, da bi se znala vsled obstrukcije zopet odložiti izvršba našega prepotrebnega vodovoda. Gospodje po slanic! Ob vasi kandidaturi in ob volitvah v deželni zbor ste imeli polna usta najmamljivejših obljub! Zatrdjevali ste najsvetješa, da hočete delati v prid volilcev, v prid narodu in deželi. S takimi zlatimi obljubami ste pridebili zase zadostno število glasov. Ljudstvo vam je verjelo in podstavilo vas je v deželni zbor, da tam delujete v njegov prid, da se tam potegujete za njevog blagor, da ukrepate, kar bi bilo dobro zanj, da napravljate sklepe, od katerih bi imelo kranjsko prebivalstvo k haski! Že tri leta pa niste storili nič, — še manj kot nič! Tri leta že ima Kranjska občutno škodo vsled vaše obstrukcije, ker ste z njo zamašili vse vire, po katerih so dohajali četudi majhni, a za našo uborno deželo vendarje zatnati državni prispevki za različne koristne naprave. In sedaj preti zopet nam nevarnost, da ne dobimo vsled lahkomiselne izljube klerikalnih poslancev in zaradi njihove obstrukcije podpore od dežele in vsled tega tudi od države ne; naš vodovod je pokoren in mi naj utivamo tako vodo, kakor dosedaj! Gospodje! Vodovod je za Cerknico, Rakek, Uoco in tudi za druge kraje vitalnega pomena! Omenili smo že svoječasno, da smo letos imeli prav občutno škodo, ker ni došlo prav vsled slabe pitne vode toliko vojaštvu v naš kraj, kakor druga leta. Poudarjam pa tudi, da nikdar nismo volje tvegati svojega zdravia in življenja ravno sedaj, ko preti kolera in inozemstva, gospodom obstrukcionistom na ljubo! Mi zahajevamo zdrave pitne vode, katere je — hvabogu — dovolj v naši bližini! Vaša sveta dolžnost je, da delate, da rešujete vprašanja, od katerih imajo davkopladevalci in vobče pritožbe vodovoda v našem času. Omenjam je, da je pri učencih nadzirati njih čitvo, kajti človek, ki čita stare knjige, se pokvari in dobi napadne nazore o življenu; čestotek postane blaziran, pesimističen in kot tak neproravnati se narodno delovanje. Ko so izpolnili dijaki svoje dolžnosti glede šole, naj se mnogo gibljajo v svežem zraku, igrajo naj se in telovadijo, da si okrepe telo in s telesem posredno tudi dušo. Nikari pa naši mladinci ne igra na karte, ker trati s tem das, sedi v združilih sobah in se tudi privadi nečesa, česar se potem silno težko odvadi. Nadalje je gospod predavatelj tudi nagnal, da naj starši nikakor ne odtegajo mladeničev od početne ženske družbe, kajti pri ženskah si pridobi človek neko uglajenost, ki je v življenu jako potrebna. Tudi naj dijaki posežejo nedolžne veselice, koncerte in gledališča, saj vse to jim žiri obzorje in je torej tudi dobro odgovorno sredstvo. Še mnogo praktičnega in koristnega je povedal pospod predavatelj in želimo le, da bi se takci pedagoški večeri ponavljali. Tega, kako poučnega predavanja se je udeležilo zlasti mnogo ženskega sveta.

Gospodinjska Šola južnega občinstva, da ima prostora še za nekaj učenik. Pouk v kuhinju, živanju in likanju je večeran in se vrši od 5—8. zvezd. Oglaša spremembo in pojasnila daje »Slovensko žensko društvo« v svojih prostorih na Rimski cesti št. 9 ob pene-

doljkih in v četrtkih od 6—8 zv., oziroma Gospodinjska šola vsak dan od 5—8 istotam.

Z „Družbo sv. Cirila in Metoda v Ljubljani“ je sklenila pivovarna »G. Auerjevi dediči v Ljubljani, kater je bilo že objavljeno, kako ugodno pogodbo glede družbe nega piva. Ker pa imenovana pivovarna ni imela namena delati konkurenco piju ostalih domačih slovenskih pivovaren in ker bi bilo v korist naši družbi, da se sklenejo enake pogodbe tudi z ostalimi slovenskimi pivovarnami — je pivovarna »G. Auerjevi dediči v Ljubljani radovoljno dovolila, da sme družbi skleniti tudi z »Delniško družbo združenih pivovaren v Žalcu in Laščem trgu sledno pogodbo.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Prešeren med Bolgari. V bolgarskem leposlovnem listu »Bulgarska zbirka« priobdüje v pravkar izšli številki uređnik St. Bobčev lepo studijo o Frsnetu Prešerenu. St. Bobčev je našvoden Jugoslovjan; on je sprožil lani misel, da bi se naj osnovalo društvo jugoslovenskih književnikov in časnikarjev, katera ideja se bode, kakov se kaže, letos uresničila.

Podružnica Kranjska avstr. pomožnega društva za bolne na pljučih. Gospod dekan F. S. Schweiger posal je poštužnici 36 K kot uspeh neke skupine v dekaniji Leskovac. Srčna hvala! — Glavni tačnik dr. Demeter vitez Bleiweis-Trsteniški predal bode 28 t. m. v Novem mestu, 29 t. m. v Postojni ojetiki in njenem odvražanju.

Dar. Podporno društvo za slovenske visokošolce v Pragi je sprejelo od neznanec dame 1000 K v to svrhu, da se ustavnost fond v trajajoči spomin ravnike gospo Terezije Konček, rojene Čermákové, kateri ima nositi njen ime. Iz tega fonda se morajo podpirati revni slovenski dijaki na čeških visokih šolah v Pragi. Blagi darovalki izrekla s tem društveni odbor iskreno zahvalo. — Fran Tomšič.

Himen. Danes poročil se je v tukajšnjem župni cerkvi Sv. Jakoba gospod Elizund Jungkunz, lastnik združenih barvnih tovarn Dol Vudem, z gospodino Ano Sagorčevu, hišno posestnico in imejtelega staroznanec trgovine deželnih pridelkov v Ljubljani. Čestitamo!

Iz Višnje gore. Dne 24. t. m. se je vršila volitev v mestno starešinstvo. Županom je zopet izvoljen Št. Pirnat z veliko večino glasov. S tem so Višnjanji pokazali, da vedo ceniti nemurorno delovanje svojega večletnega predstojnika v blagor mesta, ter s tem dali jasni odgovor na dopis v »Slovenec« od 23. septembra 1905, ki se je bil skoval najbrž na »Fabrik«; ume se, da je moral v to svoj nos vtakniti tudi stari lesjak, nekdanji prista Vesteneckov s sodrugi, kjer se skuša krasti možakom kremenitega znčaja zaupanje in poštenje. Klerikalnemu fantiku, hribovskemu pobalnu se pa svetuje, da naj skribi rajši za nastelj svoji živini, kot bi podrepkoval »fabrškemu« omizju.

Iz Borovnice. Za bolnega in siromašnega Jos. Koširja so mi po zadnjem izkazu še poslali sledenči: Gospa Mici Rutner 2 K, Jos. Jurca 2 K, Fran Jurca 1 K, vstrije z Vrhniko, Ivan Petrič, krémár v Borovnici 1 K, Jakob Petrovčič, trgovec v Trebnjem 3 K, gospa Manica Milavec v Cerknici 5 kron, Josip Šeek, upok. stvojevodja v Gorici 4 K, Fr. Lavtičar, nadučitelj v Šmartnem pod Šmarino goro 3 K. Skupaj 21 K. Prej izkazanih 105:60 = 126:60 kron. Darila sem oddal omenjenemu bolniku, kateri se svojim dobrotnikom prehlažnega srca najtopleje zahvaljuje. Bog povrni! — Fr. Papek.

Oseparil je v Šmartnem pri Litiji, sodar J. Klančar več oseb z 2000 K in zbežal v Ameriko. Poizvedovanja za njim se vrše, a bodo bržas brez uspeha.

Vinski semej v Novem mestu. Mestno županstvo v Novem mestu priredi sodelovanjem kmetijske podružnice v četrtki po sv. Martini, dne 16. novembra t. l. prvi vinski semenj, in sicer v prostorih gostilne Janeza Koščaka. Semenj se pride ob 11. dopoldne, tako da vnašnji kupci lahko pravočasno dosegajo z dolensko železnicu in se še lahko tisti dan povrno načasi. Opozorjam na to ugodno priliko za nakup in prodajo vina vse naše vino tržice, gostilničarje in splet vinogradnikov in ih vzbimo k obilni udeležbi.

Nezgoda v gorah. Na Boču pri Poljanah je nabiral 60letna posestnica vite I. H. yak bršljan za nagrabe vence. Pri tem je padla s 50 metrov visoke skale ter si zlomila obe nogi.

Smrtni padec. V soboto je padel 40letni zidarški pomočnik Peter Marko v Predasiju z održi pri zidanju nove hiše in bil na mestu mrtev.

Trebuh je razparal v Loki pri Zidanem mostu 18letni ručar Ignacij Klančičar 19letnemu tovarišu Blažu Pircu, ki je drugi dan v bolnišnici umrl.

Brežiški okrajni zastop tožen. Do maja meseca 1903 je bil brežiški okrajni zastop v slovenskih rokah in je imel svojega distriktnega zdravnika dr. Straška, ki je Slovence. Maja 1903 je pa ta okrajni zastop prešel v nemške roke in dr. Strašku je bil honorar takoj ustavljen, ker je dejelni odbor vsled prejšnjih nemških pritožb anuliral sklepne pleinarne sklepe z dne 28. julija 1902, ko je bil dr. Strašek imenovan distriktnim zdravnikom brežiškim. Dr. Strašek je tožil okrajni zastop zaradi ustavitve honoraria in sodišče je ugodilo njegovitožbi.

Blamirani Stiger. Slovnejebiški župan in štajerski dejelni poslanec Stiger čuti včasih potrebo, da se nekoliko blamira. To potrebo je občutil zadnje dni, ko je tožil privatnega uradnika jurista Založnika v Slovenci Bistrici zaradi razčlanjenja časti, češ, da se je nedostojno o njem izrazil. Založnik je bil oproščen. Stiger ima pa poleg obsežne blamaze na hrbitu stroške dveh advokatov. Tako se godi človeku, ki služi za orodje brezvestnim ljudem, ki skušajo z njim dosegati svoje umazane cilje.

Politična — opekarina. Veliko opekarino v Lukavicih pri Ljutomeru je kupila nemška mesina občina Radgonska, ki razglasila po nemških listih, da je ta kupčija tudi velike politične važnosti, ker je okolična odvisna od tega industrijskega podjetja.

Legar močno razsaja v Senovem pri Rajhenburgu. Umrlo je že več oseb.

Umrl je v Gradcu podmaršal v pok. Konstantin Vojinovič. Trehizatdal, rodom Hrvat v Belovaru.

Pretep v kaznilnici. Kajigoveški pomočnik Jos. Kompan, doma iz Celja, ki je na več let ob sojeni kaznjenc v Karlavici pri Gradcu jo napadel v delavnici svojega tovariša Nemečka s teškim stolcem, a Nemeček mu je zasadil nož v trebuh da so Kompana nevarno ranjenega prepeljal v bolnišnico.

Južna železnica — povod proti Slovenskem. V cestnem odboru v Podgradu v Istri ima južna železnica kot najvišja davko plesčavka virilen glas. Na novo konstituiranje okrajnega cestnega odbora pa ni določila svojim zastopni kom načelnika postaje, ki je Slovenc, ampak je poslala v odbor nekega Italijana, ki je menda celo italijanski podanik. Ta zastopnik južne železnice je pripromogel do tega, da je v podgradskem cestnem odboru za načelnika mož, ki ne umeva svoje važne naloge. Z južno železnico bi bilo treba enkrat prav korenito obračunati z neštevilne krivice, ki jih je že privzala tekmo svojega pretepa v Kaznilnici.

Goljufica se zopet pojavi. Brezposebna služkinja Marija Želokarjeva, rojena 11. julija 1881 v Jaršah, nikakor noče sprejeti kakega dela, s česar zasluzkom bi si potem kupila potreben oblek, ampak pride do nje na ta način, da gre h kaki stranki stanovat, si tam izposodi obleko in ko gre na »prephode«, se več ne povrne. Tako je napravila že večkrat, bila že zaradi tega sodniško kaznovana, a se trdovratno noče popoljati. Tudi dne 20. t. m. si je Želokar izposodila 24 K vredno obleko pri vdovi Mariji Mihačevi in se ni več povrnila.

Iz hiralnice je pretstek neznamo kam odšla 60letna Julija Omanova iz Kraja. — Delavske gibanje. Včeraj se je odpeljalo z južnega kolodvora v Ameriko 40 Slovencev in 70 Hrvatov. V Scheibbs je šlo 25 v Heb 40, v most 25, v Ljubno pa 15 Hrvatov. Iz Hrušca je prišlo 150 Hrvatov.

Izgubljene reči. Gděna. Franciška Pavšek je izgubila na potu od Rimskih cest do Paichlove hiše ženski pas.

Tedenški izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske od 8 do 14. oktobra 1905. Število novorojencev 1, umrlih 18 (= 24,93 %), mrtvorojencev 1, umrlih 18 (= 23,55 %); med njimi so umrli za škarlatico 1, za jetiko 5 vsled nezgode 1, vsled samomora 1, za različnimi bolezni 9. Med njimi je bilo tujcev 10 (= 50,8 %), iz zavodov 12 (= 70,5 %). Za infekcijskimi bolezni so zboleli, in sicer za tifusom 5, za vratitev 3, za ušenom 1 oseba.

Ljubljanska društvena godba priredila jutri svetek v restavraciji pri »Črnem orlu« (Gospodske ulice) društveni koncert za člane. Začetek ob 8. uri. Vstopina za člane prosta, nežlani plačuje 40 vin.

Jugoslovenske novice. — Radikalni klub srbskih poslancev na skupščini se je te dan konstituiral in volil za svojega predsednika bivšega ministralnega predsednika Nikolaja Pašića. Za podpredsednika sta izvoljena Milan Gjurić in M. Popović, za tajnika pa M. Trifunović in A. Cvetković. Nekateri listi zatrjujejo, da nameravajo radikalni po-

segumila žena in prosila zaanj. 2. avgusta je pa Celič prišel v hišo svojega tanta, kjer je iskal zapuščeno in sametavano žena zavjeta, in sahteval med grožnjami od žene 300 kron. Ko se je valed tega razvel prepir, potegnil je Celič samokres in ustrelil na ženo, katere pa ni zadel. Žena je skočila vanj in ga razrožla. Ko sta se ruvala, spoteknila sta se ob sibel in padla. Žena je hitro vstala, namerila na moža in ustrelila. Za dela je dobro. Ker je še dihal, zavlekla ga je v kuhinjo in ga tam toliko časa tolkl, dokler ni bil mrtev. Ko je videla žena, da je izginil iz moža vsak sled življenja, poteknila je poleg njega, pomočila roki v žegorko kri svojega moža in si med grozničkimi klepetami omotačila z njim trikrat svoje ustreze. Zaradi tega je stata v petek Antonija Celič pred poročniki v Rovinju. Z njim sta obtožena njeni dva brata, češ, da sta s svojo sestro zavratno napadla svojega svaka in ga pomagala ubiti. Vendar nesrečna žena vzame vso krivdo nase in trdi, da sta brata docela nekriva. Strahoto obuja njeni priovedovanje o času, ko je ubijala svojega moža. Ona pravi: »Vsem, da sem storila kri vico, toda v onem trenotku je bila moja notranjost kakor sprememjen; bila sem tako močna, da bi bila ubila govedo in ko sem trpinčila nezavestno telo in potem truplo svojega moža, obutila sem sladko zadovoljnost, kot še nikdar v življenju. Zdeleno sem, da mi je, kot bi vse pritrjeval mojemu dejanju. Kri mojega moža me je oprijnila in to stanje me je obvladalo dva dni...« Obravnava v tej zadevi se je pričela v petek v Rovinju in se je včeraj nadaljevala. Sodniki so obravnavo odgodili in se otoženka Antonija Celič izroči v psihiatrido opazovanje.

Zagoneten avtomobil. O Binkoških se je pripeljal neki tuječ in posestnik Ivanu Koščiju, pri domačem Klobasaru v Kozarjih št. 30 s štirikolesnim avtomobilom in ga spravil pri ojem, češ, da boje kmalu prišel nazaj, a do danes še ni nihče poprašal zanj. Na avtomobilu je zapisano: »Marek Depoel De Baton L.A.B.G.« Kao je lastnik tega avtomobila, se še ni posredilo izvedeti.

Stranke pozor! Opazilo se je, da nekateri premogarji, ki prodajajo trbovški premog, ne prodajo resnično tegs, ampak ga mesejo z drugim slabim premogom. Nadalje se je prislo tudi na to, da nekateri hlepci na umetni način plombe iz vrč snamejo, vzamejo iz vsake neke promoga, s katerim napolnijo potem druge vrčede, ter te prodajajo zase. Vsak tak sudsaj naj se naznani v interesu vsega prebivalstva mestni polisiji.

Goljufica se zopet pojavi. Brezposebna služkinja Marija Želokarjeva, rojena 11. julija 1881 v Jaršah, nikakor noče sprejeti kakega dela, s česar zasluzkom bi si potem kupila potreben oblek, ampak pride do nje na ta način, da gre h kaki stranki stanovat, si tam izposodi obleko in ko gre na »prephode«, se več ne povrne. Tako je napravila že večkrat, bila že zaradi tega sodniško kaznovana, a se trdovratno noče popoljati.

Potres se občutili 22. t. m. v Carigradu in ob Črnom morju.

100letnica rojstva Adalberta Stifterja se je obhajala včeraj.

Potopil se je blizu Hamburga ribiški parnik »Gambetta« s posadko 23 mož.

Divji lovci so nevarno obstrelili pri Temesvaru graččaka in bivšega poslanca Stojanovića.

Veliki knez Vladimir je baje tudi zaprosil carja, naj mu dovoli izstop iz armade.

Mednarodno zavetišče za dojence ustanove v Parizu.

Na podmorsko mino je treči blizu Daljnega japonski prevozni parnik »Sanchimaru« ter se potopil.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 24. oktobra. Na vsečilišču so danes nemški nacijonalci priredili velike škandale, ki so bili naperjeni proti prof. Wickhoffu, kije docenta dr. Dvořák a priporočal za izredno profesuro. Dvořák je Čeh in zato škandal.

Tedenški izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske od 8 do 14. oktobra 1905. Število novorojencev 1, umrlih 18 (= 24,93 %), mrtvorojencev 1, umrlih 18 (= 23,55 %); med njimi so umrli za škarlatico 1, za jetiko 5 vsled nezgode 1, vsled samomora 1, za različnimi bolezni 9. Med njimi je bilo tujcev 10 (= 50,8 %), iz zavodov 12 (= 70,5 %). Za infekcijskimi bolezni so zboleli, in sicer za tifusom 5, za vratitev 3, za ušenom 1 oseba.

Ljubljanska društvena godba priredila jutri svetek v restavraciji pri »Črnem orlu« (Gospodske ulice) društveni koncert za člane.

Zagonetki v članku na str. 18. lista »Naprej«, izjavljam, da g. V. Lapanje ni v moji gostilni ničesar el šal, ker ga dne 23. avgusta popoldan še tam ni bilo, ter se ne more s tem prav nič opraviti. — G. Ivan Kanduš svedujem, naj bo miren, g. A. Šafabko nadaljuje, ako ga veseli: vsem tako škodožljivo prijaznim gospodom želim sicer na boljši, samo opozarjam jih, da bi jih lahko sodniško nasledovali zaradi pravoprovedenosti, a za enkrat potrjam, ker nisem maščevalen.

Praga 24. oktobra. V deželnom zboru je interpeliral I. roč. če postane dr. Fort res sekcijski šef v železniškem ministru. Protistiral je proti temu, češ, da ne sme noben Slovan dobiti službe v ministru.

Brno 24. oktobra. Danes je dr. Stransky v dež. zboru utemeljeval svoj predlog na uvedenje splošne in enake volilne pravice.

Budimpešta 24. okt. Uradni list razglaša, da je urednik Josip Veszy imeno an ministarskim svetnikom in predstojnikom tiskovnega urada v ministarskem predsedstvu.

Budimpešta 24. oktobra. Ministerki predsednik Fejervary razvije jutri svoj program in si-

slane odločiti svoje manda te s tem doseči, da se razpusti skupščina in se razpišijo nove volitve.

Nesadovoljnost srbskih akademikov s vsečiliščimi predpisi. »Beogradsko Novine« poroča, da so dijaki v Belgradu silno nesadovoljni z novimi vsečiliščimi predpisi, ker jih smatrajo za preveč policijske, a za premalo akademične. Ako se predpisi ne spremene, lahko tudi v Belgradu nastanejo takšni dijaški nemiri na vsečilišču, kakršni so bili lansketoleti v Srbiji.

Kongres jugoslovenski

Borzna poročila.

Ljubljanska

Kreditna banka v Ljubljani.

Uradni kurir dan borze 28. oktobra 1905.

Kreditni papirji.

Denar Blago

4%, majeva renta 100-10 100-30

4%, srednja renta 100-20 100-20

4%, avstrijska renta 100-30 100-40

4%, zlata 119-05 119-25

4%, ograka kronska 95-70 95-90

4%, zlata 114-30 114-50

4%, posojilo dežele Kranjske 50-99 101-

4%, posojilo mestna Špiš 100-60 101-60

4%, Zadar . . . . . 100- . . . . .

4%, dom.-herc. Žel. pos. 1902 . . . . . 100-50 101-50

4%, delna, del. banka k. o. 99-75 100-25

4%, zlata 99-75 100-25

4%, zlat. pisma gal. d. hip. b. 100-40 101-40

4%, pešt. kom. k. o. z. . . . . 100- . . . . .

4%, pr. . . . . 106-10 107- . . . . .

4%, zlat. pisma Innerst. kr. 100-50 101-50

4%, egrake con. . . . . 100- . . . . .

4%, del. hr. . . . . 100- . . . . .

4%, z. pm. ogr. hip. b. . . . . 100- . . . . .

4%, obi. ogr. lekalski Že-lemni d. dr. . . . . 100- . . . . .

4%, obi. češke ind. banka 100-75 101-75

4%, prior. Trst-Poreč lok. Žel. . . . . 99-90 100- . . . . .

4%, prior. dol. žel. . . . . 99-50 100- . . . . .

4%, juž. žel. kup. 817-85 8 9 35

4%, avst. pos. na žel. p. o. 101-10 102-10

4%, Šredke . . . . .

4%, Šredke ed. 1. 1860/ 190-85 192-85

4%, Šredke . . . . . 1864 . . . . .

4%, Šredke . . . . . 295- . . . . .

4%, Šredke . . . . . 162- . . . . .

4%, Šredke . . . . . 300- . . . . .

4%, Šredke 30-50 311-50

4%, Šredke . . . . . 264- . . . . .

4%, Šredke . . . . . 372- . . . . .

4%, Šredke . . . . . 103- . . . . .

4%, Šredke . . . . . 111- . . . . .

4%, Šredke . . . . . 148- . . . . .

4%, Šredke . . . . . 26- . . . . .

4%, Šredke . . . . . 482- . . . . .

4%, Šredke . . . . . 74- . . . . .

4%, Šredke . . . . . 91- . . . . .

4%, Šredke . . . . . 65- . . . . .

4%, Šredke . . . . . 58- . . . . .

4%, Šredke . . . . . 38- . . . . .

4%, Šredke . . . . . 64- . . . . .

4%, Šredke . . . . . 74- . . . . .

4%, Šredke . . . . . 533- . . . . .

4%, Šredke . . . . .

4%, Šredke

Stanovanje

na Kongresnem trgu št. 13,
v I. nadstropju, obstoječe iz 4 sob s
pritiklinami, se odda za novembarski
ali februarški termin.

1442-27

Več se izve pri hišniku istotam ali
v pisarni računalništva užitninskega
zakupa, Dunajska cesta št. 31.

Hiša

z malim posestvom ali sama, tik farne
cerkve v Strugah, nalač za gostilno
ali prodajalno izdelana, se iz proste
roke proda ali odda v najem.

Več pove posestnica Marija Mo-
scjedec v Podstaboru (Struge) pri Do-
brepeljah, Dolenjsko.

3319-3

Stanovanje

lepo prenovljeno, obstoječe iz 2 sob s
pritiklinami, se takoj ali s 1. novembrom
oddar na Tržaški cesti št. 38 za
letno najemino 130 gld.

3366-3

Natančneje pri A. Gjudu, briveu
na Kongresnem trgu št. 3.

Za trgovino z mešanim bla-
gom na deželi se išče

blagajničarka

V prodaji mešanega blaga izurjene
imajo prednost.

Kje — pove upravnštvo „Slov.
Naroda“.

3360-4

Pristni dobrí brinjevec

se dobi pri 3019-8

L. SEBENIKU v Sp. Šiški.

Odda se:

za 1. november t. l.

— lokal —

za pisarno ali prodajalno v Sod-
niških ulicah št. 4;

za 1. februar 1906

velik lokal

za pisarno ali prodajalno ravnotam in
za 1. februar 1906

stanovanje

85 sobami in pripadki v Kolodvor-
skih ulicah št. 32.

Vse podrobno se izve pri kamno-
seku Vodniku v Ljubljani, Kolodvor-
ske ulice št. 32.

NOVO!

Jvan Cankar:

GOSPA JUDIT.

To najnovejše delo Cankarjevo
bo gotovo zanimalo tem bolj, ker
nekako že v povesti sami, se bolj pa
v predgovoru Cankar reagira na znano
kritiko o svojem delu „Hiša Marije
Pomočnice“ in branji svoje umetniško
stališče. Izaz. Prešernove „Nove pi-
sarje“ ni bila poznejše napisana
nobena boljša in ostrejša satira. Da
se je pokazal Cankar iznova tudi
mojstra v slogu in jeziku, ni treba
pondarjati. Knjiga je izšla v elegantni
opremi, z izvirno risbo na naslovnem
listu.

23-121

Cena: broš. 2 K; po pošti 2 K 10 v.;
eleg. vez. 3 K 20 v.; po pošti 3 K 30 v.

Založništvo

L. Schwentner
v Ljubljani
Prešernova ulica št. 3.

Važno za vsako gospodinjstvo!

Če hočete žgano kavo z velearomatiškim okusom, močjo in izdatnostjo, kupujte samo žgano
kavo, ki spaja vse te vrline, namreč kave

1588-47

Prve ljubljanske velike pražarne za kavo

KARLA PLANINŠKA na Dunajski cesti, nasproti kavarne „Evropa“.

Brázay Francovo žganje

je že 40 let preizkušeno nenadomestljivo domače sredstvo, osobito za vdrgnenje,
masažo, obkladke, kot sredstvo za preprečenje migrene, proti influenci, pro-
tinu in revmatizmu, za ojačanje oči, izpiranje vratu in grla, proti prehla-
jenju, preizkušeno sredstvo za gojitev las itd. itd.

426-2

Za 20 gld.

Zimska sukna, gorko podvlečen, × jesenska obleka,
vsakršne barve, × zimske hlače, črtaste, × modni telov-
nik posebej. Povrh dobro idoča nikljasta remontoarna ura.

Za 20 gld.

Jesenska ali zimska jopica, × pelerina, × suknjeni ko-
stum, × bluza. Povrh dobro idoča nikljasta remontoarna ura.

Zunanja naročila se izvršujejo po povzetju
ali če se pošlje denar naprej.

„Angleško skladnišče oblek“

O. BERNATOVIC

v Ljubljani, na Mestnem trgu štev. 5.

Nizke cene

1082

Moški
štifljetni
trpežni

9 gld.
90 kr.

Moški
čevlji

3 gld.
25 kr.

na trakove
močni

Alfred Fränkel

komanditna družba

prodaja izdelke
najpomembnejše
tvornice za čevlje
v monarhiji.

Posebno priporo-
čilno.

100 lastnih
prodajal-
nih
zalog

Damski štifljetni

močni

2 gld.
60 kr.

na trakove
izrav.usnja

90 kr.

Damski čevlji

3 gld.
25 kr.

na gumbe
črni

1 gld.

Otroški in
dekliški
čevlji na
trakove
iz močnega
usnja od
naprej.

1 gld.

Otroški in
dekliški
čevlji na
gumbe
iz örneg aii
rjavega usnja
od

naprej.

1 gld.

Otroški in
dekliški
čevlji na
gumbe
iz örneg aii
rjavega usnja
od

naprej.

1 gld.

Otroški in
dekliški
čevlji na
gumbe
iz örneg aii
rjavega usnja
od

naprej.

1 gld.

Otroški in
dekliški
čevlji na
gumbe
iz örneg aii
rjavega usnja
od

naprej.

1 gld.

Otroški in
dekliški
čevlji na
gumbe
iz örneg aii
rjavega usnja
od

naprej.

1 gld.

Otroški in
dekliški
čevlji na
gumbe
iz örneg aii
rjavega usnja
od

naprej.

1 gld.

Otroški in
dekliški
čevlji na
gumbe
iz örneg aii
rjavega usnja
od

naprej.

1 gld.

Otroški in
dekliški
čevlji na
gumbe
iz örneg aii
rjavega usnja
od

naprej.

1 gld.

Otroški in
dekliški
čevlji na
gumbe
iz örneg aii
rjavega usnja
od

naprej.

1 gld.

Otroški in
dekliški
čevlji na
gumbe
iz örneg aii
rjavega usnja
od

naprej.

1 gld.

Otroški in
dekliški
čevlji na
gumbe
iz örneg aii
rjavega usnja
od

naprej.

1 gld.

Otroški in
dekliški
čevlji na
gumbe
iz örneg aii
rjavega usnja
od

naprej.

1 gld.

Otroški in
dekliški
čevlji na
gumbe
iz örneg aii
rjavega usnja
od

naprej.

1 gld.

Otroški in
dekliški
čevlji na
gumbe
iz örneg aii
rjavega usnja
od

naprej.

1 gld.

Otroški in
dekliški
čevlji na
gumbe
iz örneg aii
rjavega usnja
od

naprej.

1 gld.

Otroški in
dekliški
čevlji na
gumbe
iz örneg aii
rjavega usnja
od

naprej.

1 gld.

Otroški in
dekliški
čevlji na
gumbe
iz örneg aii
rjavega usnja
od

naprej.

1 gld.

Otroški in
dekliški
čevlji na
gumbe
iz örneg aii
rjavega usnja
od

naprej.

1 gld.

Otroški in
dekliški
čevlji na
gumbe
iz örneg aii
rjavega usnja
od

naprej.

1 gld.

Otroški in
dekliški
čevlji na
gumbe
iz örneg aii
rjavega usnja
od

naprej.

1 gld.

Otroški in
dekliški
čevlji na
gumbe
iz örneg aii
rjavega usnja
od

naprej.

</